

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
Янковий О.Г.

_____ (підпис)
“   ” _____ 2018 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Економіка та стратегія розвитку підприємства»
(назва магістерської програми)
на тему: **«Напрямки збільшення обсягу прибутку підприємства в конкурентних умовах (на прикладі ТОВ «Арсенал»)»**
(назва теми)

Виконавець:

студент центру заочної форми навчання
Солоніченко Олександр Олександрович
(прізвище, ім'я, по батькові)

_____
/підпис/

Науковий керівник:

_____ д.е.н., професор
(науковий ступінь, вчене звання)

Семенова Валентина Григорівна
(прізвище, ім'я, по батькові)

_____
/підпис/

ЗМІСТ

	стор.
ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА	
1.1.Економічний зміст прибутку, його види та функції.....	6
1.2.Показники прибутку підприємства.....	19
1.3.Фактори збільшення прибутку підприємства.....	22
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ДИНАМІКИ ПРИБУТКУ ТОВ «АРСЕНАЛ»	
2.1. Характеристика діяльності ТОВ «Арсенал».....	33
2.2. Основні показники діяльності ТОВ «Арсенал».....	46
2.3. Аналіз динаміки прибутку ТОВ «Арсенал».....	54
РОЗДІЛ 3. РЕЗЕРВИ Й ШЛЯХИ ЗБІЛЬШЕННЯ ПРИБУТКУ ТОВ «АРСЕНАЛ»	
3.1. Резерви збільшення прибутку ТОВ «Арсенал».....	63
3.2. Шляхи збільшення прибутку ТОВ «Арсенал».....	68
ВИСНОВКИ.....	75
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	78

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. В умовах ринкових відносин підвищується відповідальність і самостійність підприємств у виробленні і ухваленні управлінських рішень щодо забезпечення ефективності їх діяльності. Ефективність виробничої, інвестиційної і фінансової діяльності підприємства виражається в досягнутих фінансових результатах. Загальним фінансовим результатом є прибуток, а показником, що характеризує ефективність досягнутих фінансових результатів, - рентабельність.

Вагомий внесок у розвиток теоретико-методологічних та методичних засад формування і використання прибутку підприємства зробили такі науковці, як О.А. Зінченко, О.Р. Кривицька, Б.В. Сидяга, І.П. Склярчук, Є.Ю. Ткаченко, С.О. Шарманська, О.Є. Ширягіна, Л.А. Янковська та ін.

Значення прибутку неможливо переоцінити. Він є одним з основних джерел формування доходів бюджету. Прибуток створює фінансову основу для матеріального заохочення працівників, а також задоволення соціальних і матеріальних потреб засновників. Прагнення підприємців до отримання вищої норми прибутку створює передумову для ефективнішого задоволення потреб споживачів. У зв'язку з цим в отриманні прибутку повинні бути зацікавлені як підприємство, держава, так і суспільство в цілому.

Абсолютна величина прибутку дуже важлива, коли мова йде про фінансовий ресурс, який може бути використаний підприємствами, суспільством.

Актуальність теми пошуку резервів і шляхів збільшення прибутку особливо гостра для сучасних українських підприємств. Оскільки саме прибуток є основним джерелом самофінансування та кінцевою метою діяльності підприємств.

Метою кваліфікаційної роботи є вивчення теоретичних і практичних аспектів щодо визначення резервів збільшення прибутку на прикладі ТОВ «Арсенал».

Завдання дослідження:

- вивчити економічний зміст прибутку, його види і функції;
- дати техніко-економічну характеристику ТОВ «Арсенал»;
- провести аналіз фінансового стану підприємства;
- здійснити аналіз прибутку;
- виявити резерви збільшення обсягу прибутку;
- розробити заходи щодо використання виявлених резервів.

Об'єктом дослідження є ТОВ «Арсенал», процес формування прибутку ТОВ «Арсенал», використання отриманого прибутку підприємством, з метою подальшої розробки рекомендацій для підвищення ефективності виробництва.

Предметом дослідження є теоретичні та методологічні питання щодо визначення напрямків підвищення обсягу підприємства в сучасних умовах господарювання.

Методи дослідження:

- загальнонаукові методи (аналіз, конкретизація, модель трендів);
- спеціальні методи дослідження (фінансовий аналіз, методи порівняння);
- логічні способи обробки інформації (порівняння, відносних і середніх величин, графічного і табличного представлення даних і ін.);
- факторний аналіз.

Практична значущість кваліфікаційної роботи обумовлена тим, що розроблені заходи збільшення величини прибутку дозволяють ТОВ «Арсенал» підвищити рівень прибутку і збільшити рентабельність підприємства.

Наукова новизна роботи полягає у розробці заходів щодо підвищення обсягу прибутку підприємства і механізму їх реалізації.

Інформаційною базою для написання даної дипломної роботи послужили форми бухгалтерської звітності ТОВ «Арсенал»: форма №1 «Баланс», форма №2 «Звіт про фінансові результати», звіти про виробничо-господарську діяльність,

нормативно-законодавча база, економічна література, а також періодичні видання, журнали, Інтернет ресурси та ін.

Обсяг та структура роботи: кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел 50 найменувань. Загальний обсяг роботи становить 81 сторінку. Робота містить 17 таблиць, 5 рисунків.

ВИСНОВКИ

Сучасні умови господарювання в умовах ринкових відносин ставлять високі вимоги до підвищення ефективності виробничих процесів на підприємствах і реалізації якісно нових підходів до організації та управління виробництвом.

Ефективність діяльності підприємства визначається, насамперед, одержанням прибутку підприємства, що дає можливість для розширеного розвитку виробництва, впровадження прогресивних технологій, підвищення конкурентоспроможності продукції підприємства.

Неефективне використання матеріальних, трудових ресурсів, морально й фізично застаріла матеріально-технічна база виробництва, низький рівень використання активної частини основних виробничих фондів - ці та інші причини послужили збільшенню кризової ситуації на багатьох промислових підприємствах, неефективності їхньої діяльності.

Прибуток підприємства являє собою суб'єктивну мету, заради якої працює або, принаймні, повинне працювати підприємство. У величині фінансових результатів безпосередньо відображаються всі аспекти діяльності господарюючого суб'єкта; технологія, організація виробництва, система внутрішнього й зовнішнього управління, особливості діяльності, які визначають якість і обсяг виготовленого продукту, рівень собівартості, рівень продуктивності праці та т.ін.

Для того щоб повною мірою оцінити наявні на підприємстві внутрішньовиробничі резерви збільшення прибутку, необхідно підвести підсумки дослідження й зупинитися на найбільш важливих моментах і висновках.

ТОВ «Арсенал» на сьогоднішній день є лідируючим підприємством на покрівельному ринку, що спеціалізується на випуску металочерепиці, сайдинга, мансардних вікон, профнастилу, паропроникної плівки. Крім цього

ТОВ «Арсенал» є ексклюзивним дистриб'ютором водостоків «Plastmo» (Польща).

Продукція ТОВ «Арсенал» займає 40 % покрівельного ринку України. 39 % всієї продукції експортується за рубіж, головним чином, в Іспанію, Болгарію.

Аналіз діяльності підприємства за 2015-2017 роки показав нестабільність його діяльності, що є наслідком впливу економічної кризи та зниження купівельної спроможності в Україні.

Незважаючи на кризові явища ТОВ «Арсенал» протягом досліджуваного періоду отримує прибуток від реалізації продукції. Прибуток від реалізації підприємства збільшився в 2017 році в порівнянні з показником 2015 роком на 124,1 %. Рентабельність реалізованої продукції збільшилась в 2017 році відносно показника 2015 року на +0,3 %, що також позитивно характеризує діяльність ТОВ «Арсенал».

За результатами факторного аналізу, проведеного в кваліфікаційній роботі на основі мультикативної факторної моделі, можна зробити висновок, що найбільший позитивний вплив на обсяг прибутку від реалізації продукції мав приріст частки прибутку в реалізованій продукції (+852,90 тис. грн.), а найбільш негативний вплив мало зменшення чисельності промислово-виробничого персоналу (-5,29 тис. грн.) у 2017 році. В цілому розглянуті фактори сприяли збільшенню прибутку від реалізації продукції на 335,15 тис. грн.

Аналіз, що був проведений у другому розділі, показав, що у ТОВ «Арсенал» ще не вичерпані внутрішньовиробничі резерви підвищення фінансового результату від реалізації продукції. На підприємстві є значні резерви зниження собівартості продукції й на цій основі - підвищення конкурентоспроможності продукції й збільшення прибутку від її реалізації.

Для їхньої реалізації був розроблені заходи, спрямованих на зниження витрат на виробництво, збільшення обсягу виробництва та реалізації продукції та

підвищення прибутку ТОВ «Арсенал»:

1. Удосконалення технічного рівня виробництва металочерепиці.
2. Відкриття філій підприємства та збільшення обсягу реалізації продукції.

Використання виявлених внутрішньовиробничих резервів у ТОВ «Арсенал» забезпечить розширення ринків збуту продукції підприємства й зниження собівартості продукції. Загальний приріст прибутку за рахунок реалізації розроблених заходів складе 277,56 тис.грн. (20,32 %).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Господарчий Кодекс України №436-IV от 16.01.2003г.
2. Закон України "Про податок на додану вартість" від 03.04.1997р.
3. Закон України "Про оподаткування прибутку підприємств" від 22.05.1997р.
4. Афанасьев М.Ю., Суворов Б.П. Исследование операций в экономике: модели, задачи, решения. Учебное пособие. – М.: ИНФРА - М, 2003. – 444с.
5. Бланк И.А. Управление прибылью. К.: Ника-Центр, Эльга.2007. – 752 с.
6. Буряковский В.В. Финансы предприятий: Учебник. М.: ИНТРА – М., 2007. – 260с.
7. Васильева Л.С. Финансовый анализ: Учебник. – М.: КНОРУС. 2006. – 544с.
8. Вечканов Г.С., Вечканова Г.Р. Словарь рыночной экономики. – СПб. 1995.
9. Герасименко Г.П., Маркарьян С.Э. Управленческий, финансовый и инвестиционный анализ. Практикум: М.: МарТ. 2002. – 160с.
10. Губин В.Е., Губина О.В. Анализ финансово-хозяйственной деятельности. Учебник. М.: форум. 2007. – 336с.
11. Губина О.В. Анализ и диагностика финансово-хозяйственной деятельности предприятия: Практикум. М.: Форум. 2009. – 176с.
12. Зайцев Н.Л. Экономика, организация и управление предприятием. Учебное пособие. – 2-е изд. доп. – М.: ИНФРА. 2008. – 455с.
13. Захарченко В.О., Счасна С.І. Систематизація методів оцінки фінансового стану підприємства // Фінанси України, №1 - 2007. - С. 137-144.
14. Лисовская И.А. Основы финансового менеджмента. М.: ТЕИС, 2006. – 120с.
15. Ігнатов А.В. Аналіз фінансового стану підприємства // Фінансовий менеджмент, №4 - 2007. - С. 3-21.

16. Канке А.А., Кошечая И.П. Анализ финансово-хозяйственной деятельности предприятия. Учебное пособие. – М.: ИД ФОРУМ. 2007. – 208с.
17. Комплексный экономический анализ хозяйственной деятельности: Учебник для вузов/Лысенко Д.В. – М.: ИНФРА. 2008. – 320с.
18. Курс политической экономии. В 2-х т. Т1. Под ред. Н.А. Цаголова. Учебное пособие для экономических вузов. М.: Экономика. 1973. – 831с.
19. Крамаренко Г.О. Ціноутворення в умовах ринкових реформ. // Фінанси України. – 2005. - № 4. – с. 54-61.
20. Макаровська Т.П., Бондар Н.М. Економіка підприємства: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К.: МАУП, 2003. – 304 с.
21. Маркин Ю.П. Экономический анализ. Учебное пособие. М.: Омега – Л., 2009. – 456с.
22. Методология анализа финансового состояния предприятия: монография/И.А. Жулепа, ГУАП. – СПб, 2006. 235с.
23. Орлова И.В., Гармаш А.Н. Экономико-математические методы и прикладные модели. Учебное пособие для вузов, 2-е издание, изд. перераб. И доп. М., Юнити - Дана, 2005. – 304с.
24. Осипов В.И. Экономика предприятия. Учебник. Одесса: «Маяк». 2005. – 720с.
25. Петрович Й.М., Кіт А.Ф., Семенів О.М. та ін. Економіка підприємства: Підручник/За загальною редакцією Й.М. Петровича. – Львів: «Новий світ – 2000», 2004. – 680с.
26. Савицкая Г.В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия. //Издательство Новое знание, 2007. - 680 с.
27. Савчук В.П. /Управления финансами предприятия, Издательство: Лаборатория Базовых Знаний. 2006.-306 с.
28. Селезнева Н. Н. Финансовый анализ: учебное пособие / Н. Н. Селезнева, А. Ф. Ионова. – М.: Юнити-Дана, 2002. – 479 с.
29. Скляренко В.К., Прудников В.М. Экономика предприятия: Учебник. М.: ИНФРА – М, - 2006. - 528с.

30. Станиславчик Е.Н. Анализ финансового состояния неплатежеспособных предприятий. – М.: «Ось-89», 2006. – 176 с.
31. Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навч. посібник. - К.: КНЕУ, 2004. 554с.
32. Федотов М.А. Анализ прибыли предприятия // Финансы. - 1998. -№12 - С. 10-13.
33. Финансы предприятий: Учебн. пособие / Колл. авт. под ред. Е.И.Бородиной. - М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 1995. – 254с.
34. Финансы организаций (предприятий): учебник/А.Н. Гаврилова, А.А. Попов. М: КНОРУС, 2007. – 608с.
35. Финансы: учебник, 2 – е изд./под ред. В.В. Ковалева. М.: Вемби, 2007. – 610с.
36. Черникова Ю.В., Юн Б.Г., Григорьев В.В. Финансовое оздоровление предприятий: теория и практика: Учебник. - практич. пособие. - М.: Дело, 2005. – 616 с.
37. Чуев И.Н., Чуева Л.Н. Комплексный экономический анализ хозяйственной деятельности: учебник для вузов. – М.: Издательско-торговая корпорация «Данков и К», 2006. – 368с.
38. Швайко С.Т. Финансовая устойчивость предприятия; оценка и принятие решений . Финансовый менеджмент. 2003. - 367 с.
39. Шермет А.Д., Ионова А.Ф. Финансы предприятий: менеджмент и анализ: Учебное пособие. – 2-е изд., испр. и доп. – М.: ИНФРА-М, 2006. – 479 с.
40. Шмален Г. Основы и проблемы экономики предприятия: Пер. с нем. /Под ред. проф. А. П. Поршнева. – М: Финансы и статистика, 1996. – 512 с.
41. Шуляк П.Н. Финансы предприятия: Учебник. – 6-е изд., перераб. и доп. – М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и К°», 2006. – 712 с.
42. Шуремов Е., Заложнев А., Чистов Д. Модели и методы решения типовых задач экономического анализа. Учебное пособие. М.: Бухгалтерия, 2009. - 152с.

43. Экономика: Учебник для вузов/И.В. Липсиц – М.: Омега – Я, 2006. – 656с.
44. Экономика предприятия (фирмы): Учебник/Под ред. Проф. О.И. Волкова и доц. О.В. Девяткина. М.: ИНФРА – М. 2007. – 601с.
45. Экономика предприятия: Учебник для вузов/Под ред. Проф. В.Я. Горфинкеля, проф. В.А. Швандара – 4-е изд. М.: ЮНИТИ – ДАНА. 2007. – 670с.
46. Экономический анализ: Учеб./Г.В. Савицкая. – М.: Новое знание. 2005. – 651с.
47. Экономика предприятия. Учебник. / Под редакцией доктора экономических наук С.Ф. Покропивногo. - Киев, 2003 г. – 289 с.
48. Экономика предприятия. Учебник// под ред. проф. О.И. Волкова, М.: «Инфра - М»-2000. -520с.
49. Экономика: Учебник /Под ред. А.С.Булатова. - М.: БЕК, 1994. – 450 с.
50. Яковлєв Ю. П. Економіка торгівлі з використанням інформаційних технологій. – К: Центр навчальної літератури, 2006.- 238 с.